

BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2016 R.

Informacja Sygnalna

Październik, 2017

WYBRANE DANE

- ⇒ W 2016 r. **dochody ogółem** jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego ukształtowały się na poziomie 13346,7 mln zł, tj. o 8,6% wyższym niż przed rokiem.
- ⇒ W 2016 r. dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego w przeliczeniu **na 1 mieszkańca** wyniosły przeciętnie 5363,53 zł, tj. o 9,0% więcej niż w roku 2015.
- ⇒ W 2016 r. **wydatki ogółem** jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 12906,9 mln zł, tj. o 4,4% więcej niż rok wcześniej.
- ⇒ W 2016 r. wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego w przeliczeniu **na 1 mieszkańca** wyniosły przeciętnie 5186,78 zł, tj. o 4,8% więcej niż w roku 2015.
- ⇒ W 2016 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego zamknęły się zbiorczo nadwyżką w wysokości 439,8 mln zł (wobec deficytu w kwocie 71,3 mln zł w 2015 r.).

UWAGI

Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdawczości budżetowej Ministerstwa Finansów.

Ogólne zasady finansów publicznych, gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, sprawozdawczości budżetowej oraz klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych regulują m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.),
- ustawa o samorządzie gminnym, powiatowym, województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2016 poz. 446, 814 i 486 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 198, z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 I 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1015, z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 poz. 1053, z późn. zm.).

Prezentowane dane o dochodach i wydatkach według działów obejmują wszystkie paragrafy dochodowe/wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

Przy przeliczaniu danych na 1 mieszkańca przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI.

W danych (wyrażonych w liczbach bezwzględnych i względnych) mogą wystąpić drobne rozbieżności w sumowaniu na ogółem wynikające z automatycznych zaokrągleń. Liczby te są poprawne merytorycznie.

Szczegółowe wyjaśnienia metodyczne znajdują Państwo w publikacji GUS *Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2015* <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/statystyka-sektora-instytucji-rzadowych-i-samorzadowych/gospodarka-finansowa-jednostek-samorządu-terytorialnego-2015,5,12.html>

Według stanu w dniu 31 grudnia 2016 r. województwo łódzkie obejmowało 21 powiatów, 3 miasta na prawach powiatu oraz 177 gmin. Miasta na prawach powiatu realizują równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządzają jeden budżet, dlatego też dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej. A zatem dane zawarte w niniejszym opracowaniu dotyczą 174 gmin, z czego status gminy miejskiej posiada 15 gmin, status gminy miejsko-wiejskiej – 26, a wiejskiej – 133. Liczba jednostek na poszczególnych poziomach podziału terytorialnego i ich status nie uległy zmianie w porównaniu z poprzednim rokiem.

DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W 2016 r. jednostki samorządu terytorialnego województwa łódzkiego zrealizowały **dochody ogółem** w wysokości 13346,7 mln zł. Na tę kwotę w największym stopniu złożyły się dochody gmin i miast na prawach powiatu (z udziałem odpowiednio 49,0% i 34,3%) oraz w mniejszym stopniu – dochody powiatów i województwa (odpowiednio 11,4% i 5,3%).

W porównaniu z 2015 r. dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego były wyższe o 1054,6 mln zł, tj. o 8,6%. Wzrost dochodów odnotowano w gminach (o 15,3%), powiatach (o 4,9%) oraz miastach na prawach powiatu (o 3,6%). Spadek natomiast wystąpił w dochodach budżetu województwa (o 5,3%).

Głównym źródłem dochodów jednostek samorządu terytorialnego są **dochody własne**, które w 2016 r. wyniosły 6869,2 mln zł, stanowiąc 51,5% dochodów ogółem. Największy udział dochodów własnych w dochodach ogółem odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu – 60,9% i budżecie województwa – 55,6%, nieco mniejszy w budżetach gmin – 47,6%, natomiast najmniejszy w budżetach powiatów – 37,8%. W dochodach własnych jednostek samorządu terytorialnego najważniejszymi pozycjami są udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT). W 2016 r. wpływy z tytułu udziału w PIT wyniosły 2520,8 mln zł, a z tytułu udziału w CIT – 409,4 mln zł, stanowiąc odpowiednio 36,7% i 6,0% dochodów własnych. Największy udział dochodów z podatku od osób fizycznych wystąpił w budżetach powiatów (51,0%), a z podatku od osób prawnych – w budżecie województwa (67,2%). Ponadto dla budżetów gmin i miast na prawach powiatu istotnym źródłem dochodów był podatek od nieruchomości, stanowiący odpowiednio 30,3% i 17,3% dochodów własnych tych jednostek. W porównaniu z 2015 r. dochody z podatku dochodowego od osób fizycznych wzrosły o 178,3 mln zł, tj. o 7,6%, z podatku od nieruchomości – o 29,6 mln zł, tj. o 2,1%, a dochody z tytułu CIT – o 0,9 mln zł, tj. o 0,2%.

W 2016 r. jednostki samorządu terytorialnego otrzymały **dotacje** w kwocie 3424,3 mln zł, z czego 382,0 mln zł to dotacje z paragrafów 200 i 620 klasyfikacji budżetowej¹. Łącznie dotacje stanowiły 25,7% ogółu dochodów (od 21,8% w budżetach powiatów do 30,0% w budżecie województwa). W stosunku

¹ *Kategoria dotacji z paragrafów 200 i 620 obejmuje dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub płatności w ramach budżetu środków europejskich.*

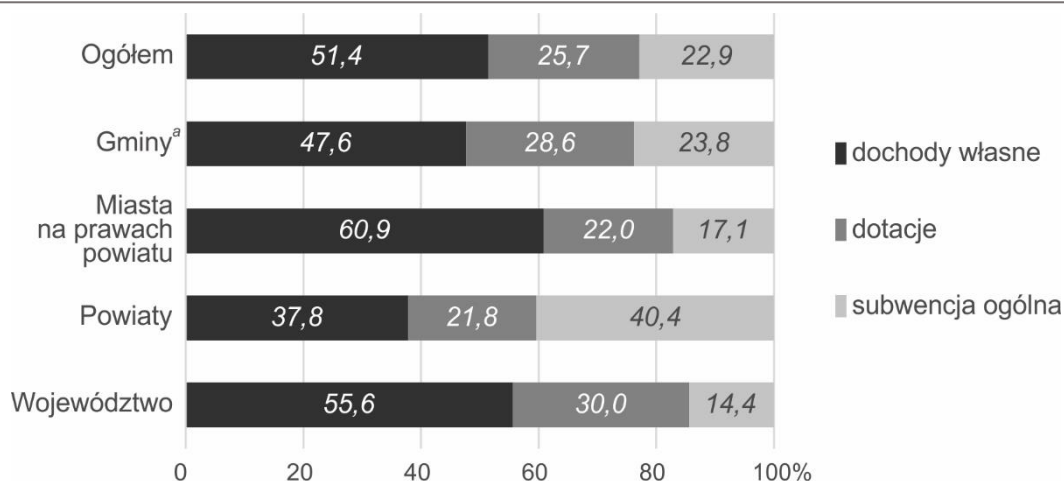
do 2015 r. kwota dotacji ogółem wzrosła o 772,2 mln zł, tj. o 29,1%, a kwota dotacji celowych z budżetu państwa zwiększyła się o 1179,0 mln zł, tj. o 74,8%.

Oprócz dochodów własnych i dotacji, w 2016 r. na rachunki jednostek samorządu terytorialnego wpłynęła **subwencja ogólna z budżetu państwa** w wysokości 3053,1 mln zł, tj. 22,9% ogółu dochodów. Największy udział w subwencji ogólnej stanowiła część oświatowa – 2446,0 mln zł, tj. 80,1%. Subwencja ogólna miała największy udział w dochodach budżetów powiatów (40,4%), a najmniejszy – w budżecie województwa (14,4%). W porównaniu z 2015 r. kwota subwencji ogólnej wzrosła o 68,0 mln zł, tj. o 2,3%, a subwencja oświatowa zwiększyła się o 69,2 mln zł, tj. o 2,9%.

Tabl. 1. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego na tle kraju w 2016 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska		Województwo łódzkie		Polska = 100
		2015 = 100		2015 = 100	
OGÓŁEM					
Dochody w mln zł	213668,9	107,4	13346,7	108,6	6,2
dochody własne	106683,5	103,1	6869,2	103,2	6,4
dotacje	53949,4	122,0	3424,3	129,1	6,3
w tym celowe z budżetu państwa	44672,3	170,9	2755,4	174,8	6,2
subwencja ogólna	53036,1	103,3	3053,1	102,3	5,8
Na 1 mieszkańca w zł	5560,41	107,4	5363,53	109,0	96,5
GMINY^a					
Dochody w mln zł	101794,8	116,1	6538,1	115,3	6,4
dochody własne	45134,6	103,6	3113,6	102,6	6,9
dotacje	30298,9	162,2	1871,3	168,4	6,2
w tym celowe z budżetu państwa	28229,1	201,9	1743,1	208,8	6,2
subwencja ogólna	26361,3	103,7	1553,2	101,7	5,9
Na 1 mieszkańca w zł	3943,56	116,1	3923,22	115,6	99,5
POWIATY					
Dochody w mln zł	23948,3	101,1	1525,1	104,9	6,4
dochody własne	8474,3	106,7	576,6	106,7	6,8
dotacje	5245,1	92,2	332,3	109,1	6,3
w tym celowe z budżetu państwa	3950,0	99,8	245,3	102,9	6,2
subwencja ogólna	10228,9	101,8	616,1	101,1	6,0
Na 1 mieszkańca w zł	927,76	101,1	915,15	105,1	98,6
MIASTA NA PRAWACH POWIATU					
Dochody w mln zł	74420,1	105,5	4576,2	103,6	6,1
dochody własne	45869,2	102,4	2785,6	103,5	6,1
dotacje	14070,0	118,2	1008,4	102,7	7,2
w tym celowe z budżetu państwa	10886,3	177,6	716,5	165,6	6,6
subwencja ogólna	14481,0	104,3	782,2	104,7	5,4
Na 1 mieszkańca w zł	5899,87	105,7	5567,85	104,2	94,4
WOJEWÓDZTWO					
Dochody w mln zł	13505,6	78,9	707,3	94,7	5,2
dochody własne	7205,4	100,7	393,4	100,8	5,5
dotacje	4335,3	54,5	212,3	83,3	4,9
w tym celowe z budżetu państwa	1606,9	77,5	50,5	71,6	3,1
subwencja ogólna	1964,9	98,6	101,6	99,6	5,2
Na 1 mieszkańca w zł	351,46	79,0	284,22	95,1	80,9

^a Bez dochodów gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.

Struktura dochodów jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego według rodzajów w 2016 r.

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego różnią się między sobą wielkością dochodów w przeliczeniu **na 1 mieszkańca**. Przeciętna wartość tego wskaźnika dla gmin w 2016 r. kształtowała się na poziomie 3923,22 zł, przy czym w gminach wiejskich był on o 688,86 zł wyższy niż w gminach miejskich i o 406,97 zł wyższy niż w gminach miejsko-wiejskich. Relatywnie najwyższy dochód odnotowano w gminach wiejskich: Kleszczów (47709,22 zł) i Rząśnia (11373,61 zł), najniższy natomiast wystąpił w gminach miejskich: Głowno (3052,93 zł) i Zduńska Wola (3185,25 zł). Z budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 5567,85 zł dochodów (w Łodzi – 5593,99 zł, w Piotrkowie Trybunalskim – 5654,46 zł i w Skierniewicach – 5055,35 zł).

Dochody ogółem budżetów powiatów wyniosły średnio 915,15 zł na 1 mieszkańca. Najwyższa wartość wystąpiła w powiatach: zduńskowolskim (1157,89 zł), kutnowskim (1138,33 zł) i bełchatowskim (1088,82 zł), a najniższa w: skierniewickim (576,60 zł), pabianickim (749,72 zł) oraz pajęczańskim (754,97 zł).

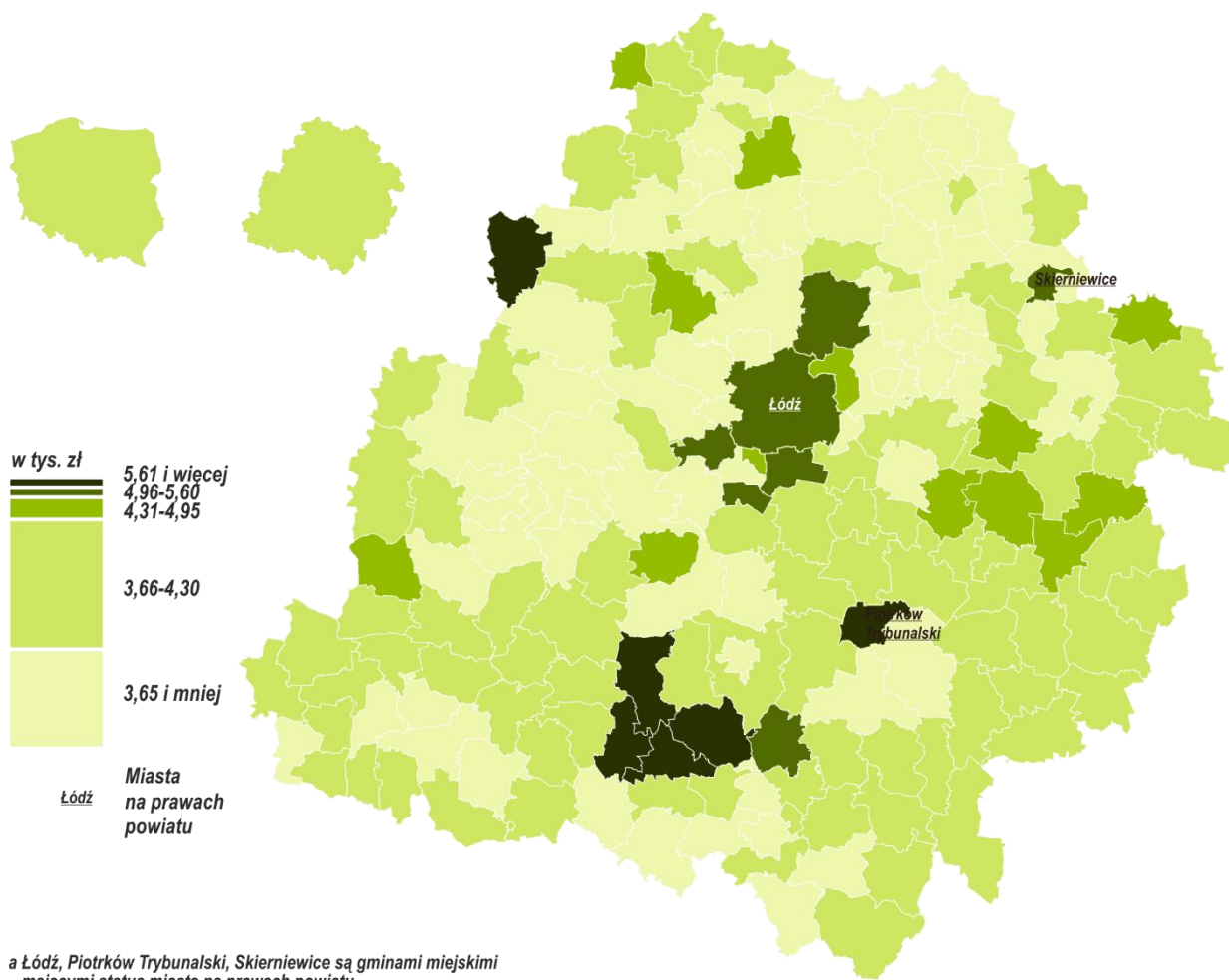
W 2016 r. na każdego mieszkańca z budżetu województwa przypadało przeciętnie 284,22 zł dochodów ogółem, z czego 158,09 zł to dochody własne budżetu województwa.

Dochody własne budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca kształtowały się w 2016 r. na średnim poziomie 1868,35 zł; najwyższe odnotowano w gminach miejskich – 1975,39 zł, a najniższe w gminach miejsko-wiejskich – 1759,15 zł. W gminach wiejskich ukształtowały się na średnim poziomie 1845,31 zł. Największe dochody własne na 1 mieszkańca odnotowano w gminach wiejskich: Kleszczów (45340,71 zł), Rząśnia (8957,52 zł) i Sulmierzyce (4547,27 zł), najniższe natomiast w gminach wiejskich: Kocierzew Południowy (691,78 zł), Aleksandrów (796,95 zł) i Goszczanów (821,30 zł).

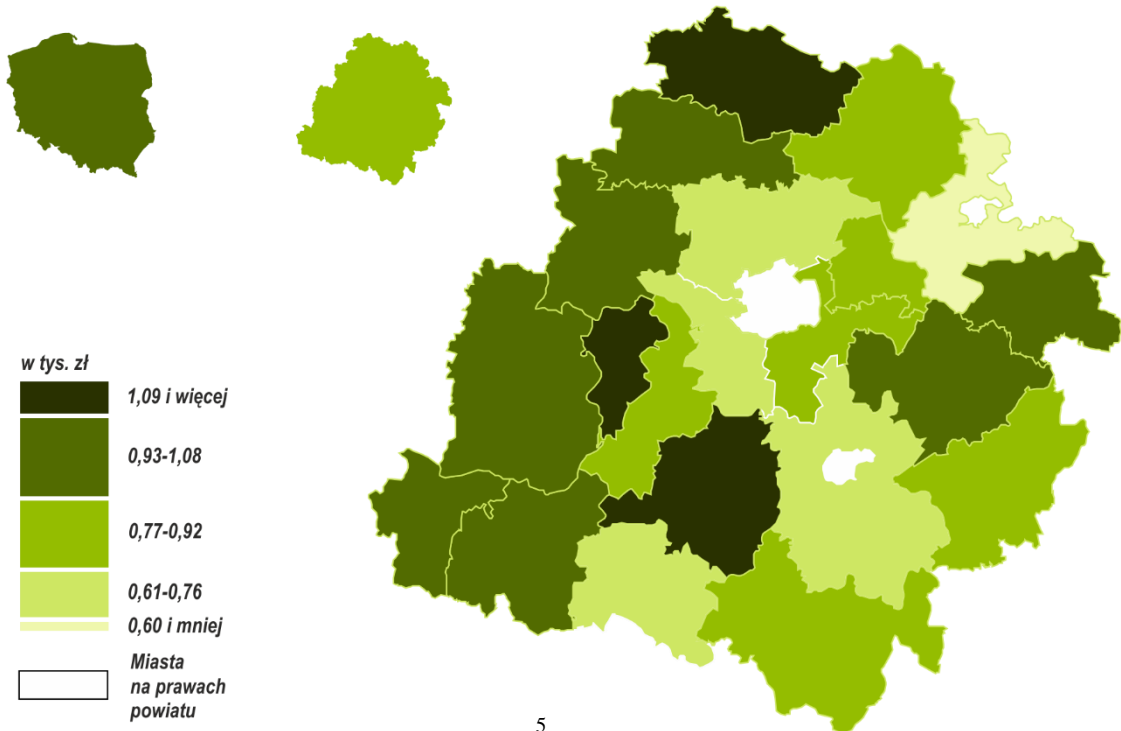
W miastach na prawach powiatu na 1 mieszkańca przypadało średnio 3389,19 zł dochodów własnych: w Łodzi (3540,56 zł), w Piotrkowie Trybunalskim (2587,66 zł) i w Skierniewicach (2442,61 zł).

Z kolei w powiatach na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 346,02 zł dochodów własnych. Relatywnie najwyższe dochody własne odnotowano w powiatach: bełchatowskim (591,74 zł), kutnowskim (427,41 zł) i brzezińskim (420,51 zł), a najniższe w: skierniewickim (212,31 zł), opoczyńskim (269,72 zł) i łowickim (272,20 zł).

Dochody budżetów gmin^a na 1 mieszkańca w województwie łódzkim w 2016 r.

Dochody budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2016 r.

WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Tabl. 2. **Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego na tle kraju w 2016 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska		Województwo łódzkie		
		2015 = 100		2015 = 100	Polska = 100
OGÓŁEM					
Wydatki w mln zł	206034,6	104,9	12906,9	104,4	6,3
wydatki majątkowe	25830,6	67,0	1711,8	65,9	6,6
w tym inwestycyjne	24407,5	65,6	1598,2	63,9	6,5
wydatki bieżące	180203,9	114,2	11195,1	114,6	6,2
Na 1 mieszkańca w zł	5361,74	105,0	5186,78	104,8	96,7
GMINY^a					
Wydatki w mln zł	98175,1	114,2	6292,8	113,0	6,4
wydatki majątkowe	10953,5	75,6	686,3	73,0	6,3
w tym inwestycyjne	10648,8	74,9	674,9	74,1	6,3
wydatki bieżące	87221,5	122,1	5606,5	121,1	6,4
Na 1 mieszkańca w zł	3803,33	114,2	3776,00	113,3	99,3
POWIATY					
Wydatki w mln zł	23300,6	99,4	1495,7	103,5	6,4
wydatki majątkowe	2998,2	87,5	173,5	97,5	5,8
w tym inwestycyjne	2962,6	87,6	170,1	98,3	5,7
wydatki bieżące	20302,4	101,4	1322,2	104,3	6,5
Na 1 mieszkańca w zł	902,67	99,4	897,49	103,8	99,4
MIASTA NA PRAWACH POWIATU					
Wydatki w mln zł	71941,5	103,0	4472,0	97,2	6,2
wydatki majątkowe	8568,6	66,4	703,0	57,6	8,2
w tym inwestycyjne	7713,1	63,2	616,7	52,1	8,0
wydatki bieżące	63372,9	111,3	3769,0	111,6	5,9
Na 1 mieszkańca w zł	5703,37	103,2	5441,13	97,8	95,4
WOJEWÓDZTWO					
Wydatki w mln zł	12617,4	73,3	646,4	86,2	5,1
wydatki majątkowe	3310,4	42,6	149,1	58,0	4,5
w tym inwestycyjne	3083,0	41,6	136,4	58,2	4,4
wydatki bieżące	9307,0	98,6	497,3	100,9	5,3
Na 1 mieszkańca w zł	328,35	73,4	259,75	86,6	79,1

a Bez dochodów gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.

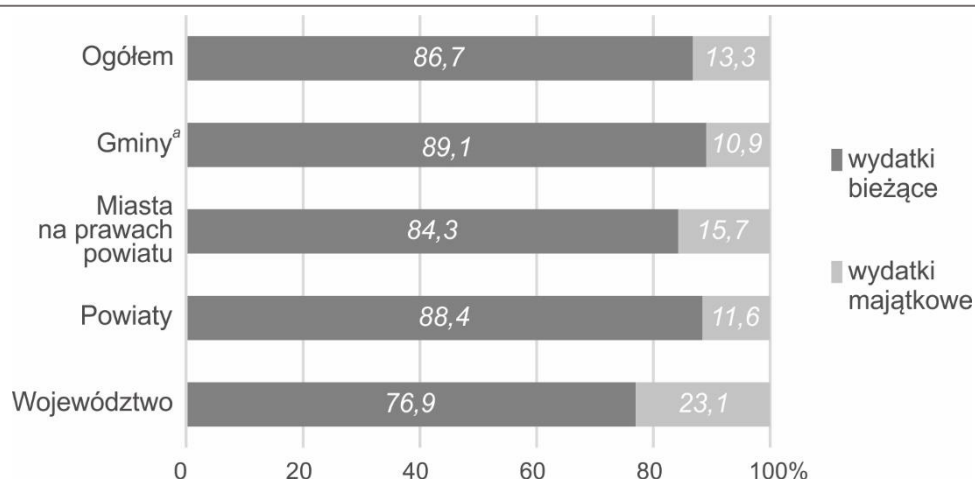
W 2016 r. **wydatki ogółem** jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 12906,9 mln zł, z czego wydatki gmin stanowiły 48,8%, miast na prawach powiatu – 34,6%, powiatów – 11,6%, a województwa – 5,0%. **W porównaniu z rokiem 2015**, wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego były wyższe o 543,5 mln zł, tj. o 4,4%. Wzrost wydatków ogółem odnotowano w budżetach gmin – o 13,0% oraz

budżetach powiatów – o 3,5%. Obniżyły się natomiast wydatki budżetu województwa – o 13,8% oraz wydatki budżetów miast na prawach powiatu – o 2,8%.

Głównym obciążeniem dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego były **wydatki bieżące**, które w 2016 r. wyniosły 11195,1 mln zł, stanowiąc 86,7% wydatków ogółem. Z tej kwoty najwięcej przeznaczono na wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 4648,0 mln zł, na zakup materiałów i usług – 2521,2 mln zł oraz na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 2236,2 mln zł. Wymienione rodzaje wydatków stanowiły odpowiednio 36,0%, 19,5% i 17,3% ogółu wydatków. W porównaniu z 2015 r. wydatki bieżące wzrosły o 1427,4 mln zł, tj. o 14,6%. Wzrost ten wynikał przede wszystkim ze zwiększenia kwoty przeznaczonej na świadczenia na rzecz osób fizycznych – o 1159,0 mln zł, tj. o 107,6%.

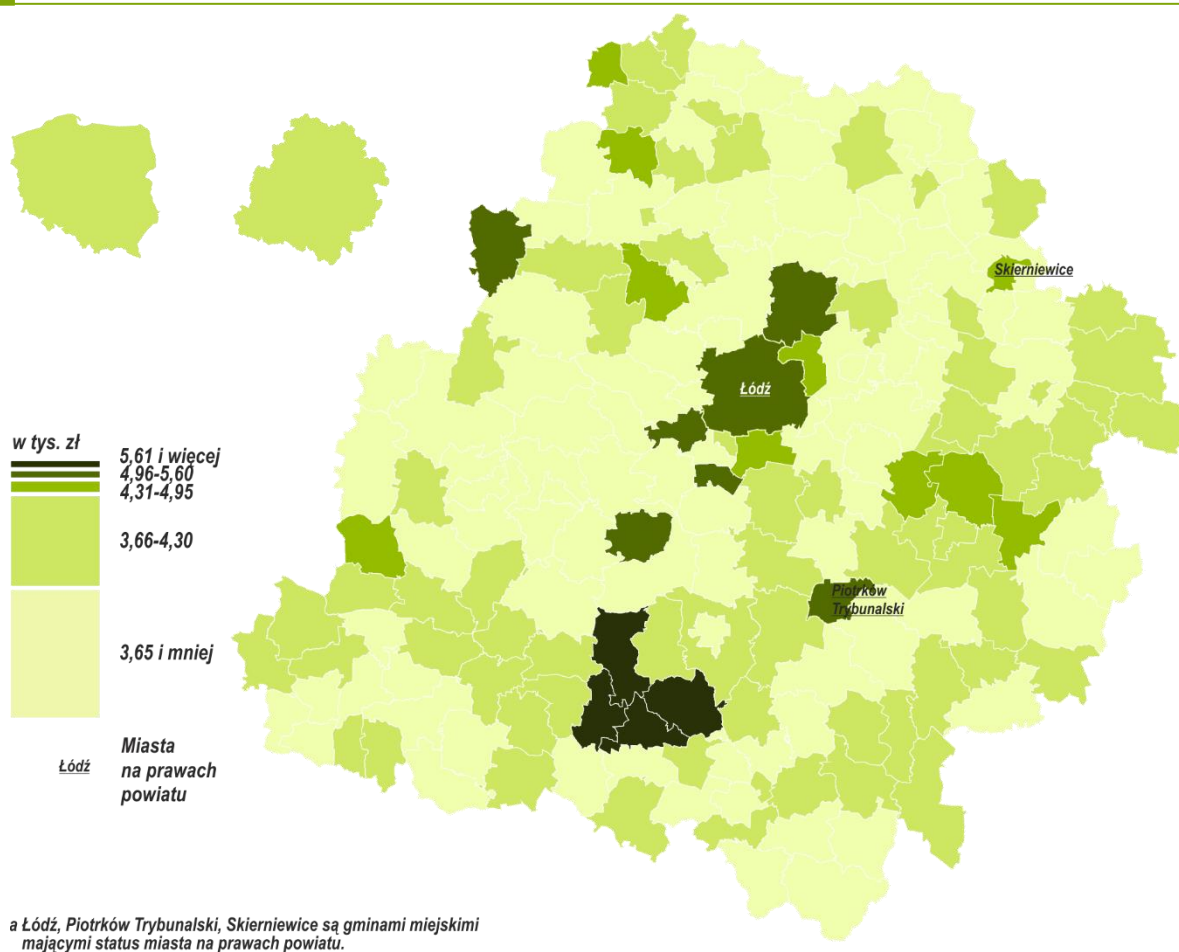
Wydatki majątkowe wyniosły 1711,8 mln zł i stanowiły 13,3% wydatków ogółem. Na **inwestycje** przeznaczono 1598,2 mln zł (12,4% wydatków ogółem), co stanowiło 93,4% wydatków majątkowych. W porównaniu z 2015 r. wydatki majątkowe były niższe o 883,9 mln zł, tj. o 34,1%, w tym inwestycyjne o 904,6 mln zł, tj. o 36,1%.

Struktura wydatków jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w województwie łódzkim w 2016 r.

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Porównując strukturę wydatków **według rodzajów** dla poszczególnych szczebli jednostek samorządu terytorialnego można stwierdzić, że najwyższy udział wydatków bieżących odnotowano w budżetach gmin (89,1%), a najniższy w budżecie województwa (76,9%). Na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń relatywnie najwięcej wydano z budżetów powiatów (łącznie 56,7% wydatków ogółem), a najmniej z budżetu województwa (25,0%). Zakup materiałów i usług stanowił największe obciążenie dla miast na prawach powiatu (25,1% wydatków ogółem), a najmniejsze dla budżetu województwa (13,4%). Na świadczenia na rzecz osób fizycznych najwięcej natomiast przeznaczono z budżetów gmin (25,0% wydatków ogółem), a najmniej z budżetu województwa (zaledwie 0,4%). W budżecie województwa istotną pozycją po stronie wydatków były dotacje (z udziałem 34,0%). Ten rodzaj wydatków stanowił tylko 4,4% ogółu wydatków powiatów. Na inwestycje stosunkowo najwięcej wydatkowano z budżetu województwa (21,1%), a najmniej z budżetów gmin (10,7%).

Wydatki budżetów gmin^a na 1 mieszkańca w województwie łódzkim w 2016 r.

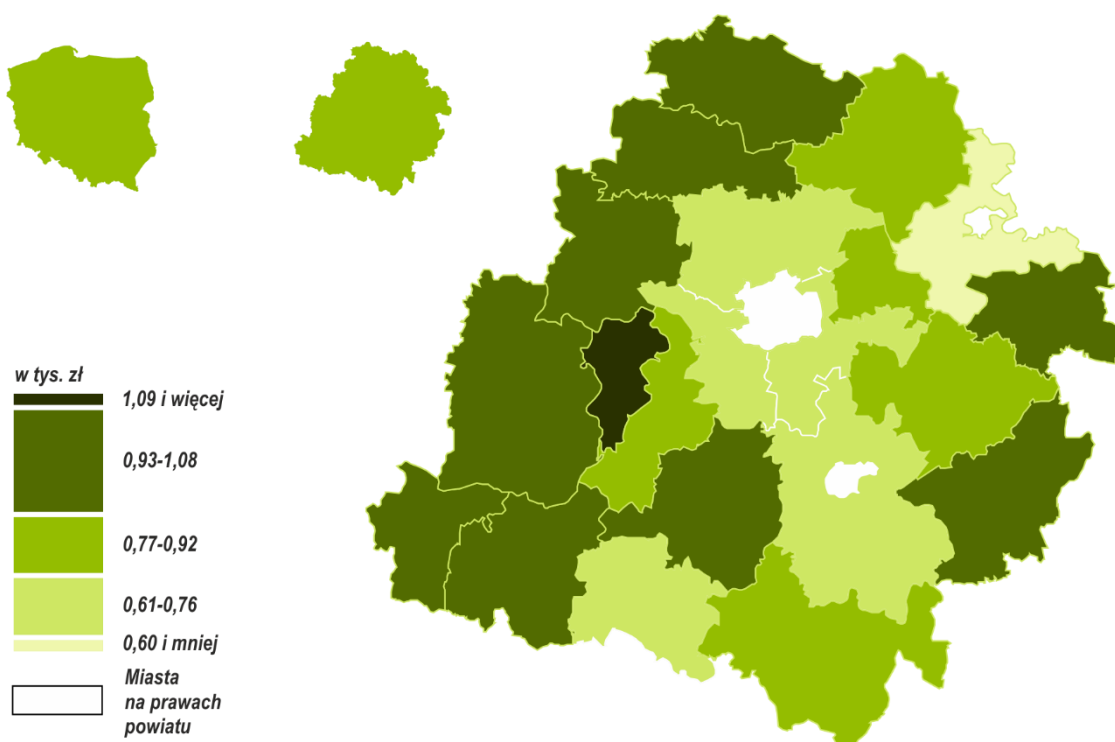
W 2016 r. wydatki gmin w przeliczeniu **na 1 mieszkańca** wyniosły przeciętnie 3776,00 zł, przy czym w gminach wiejskich ukształtowały się na poziomie 4065,27 zł, w gminach miejsko-wiejskich – 3668,60 zł, a w gminach miejskich – 3463,67 zł. Największe wydatki poniosły gminy wiejskie: Kleszczów (40418,84 zł), Rząśnia (9918,19 zł) i Sulmierzyce (6031,05 zł), a najmniej wydatkowały gminy: wiejska Bedno (2792,79 zł), miejska Głowno (3019,60 zł) i wiejska Kocierzew Południowy (3067,96 zł).

Wydatki inwestycyjne gmin województwa łódzkiego wyniosły średnio 405,00 zł na 1 mieszkańca. Na inwestycje ze swego budżetu najczęściej przeznaczyły gminy wiejskie: Kleszczów (8020,75 zł), Rząśnia (3548,08 zł) i Buczek (1450,99 zł), a najmniej gminy wiejskie: Piątek (27,59 zł), Bedno (28,92 zł) i Kocierzew Południowy (58,81 zł).

Przeciętne wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 5441,13 zł, w tym wydatki inwestycyjne per capita wyniosły 750,34 zł. Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca, zarówno ogółem, jak i inwestycyjne, poniosła Łódź (odpowiednio 5496,58 zł i 785,69 zł). Piotrków Trybunalski przeciętnie na 1 mieszkańca wydał 5282,97 zł (582,41 zł stanowiły wydatki inwestycyjne), a Skierniewice – 4884,28 zł (582,41 zł, to wydatki inwestycyjne).

Wydatki ogółem budżetów powiatów wyniosły w 2016 r. przeciętnie 897,49 zł na 1 mieszkańca, w tym inwestycyjne – 102,10 zł. Stosunkowo najwyższe wydatki odnotowano w powiatach: zduńskowolskim (1176,86 zł), bełchatowskim (1071,79 zł) i kutnowskim (1062,63 zł), a najniższe w: skierniewickim (551,39 zł), zgierskim (716,99 zł) i piotrkowskim (727,14 zł). Nieco inaczej w układzie terytorialnym przedstawiały się wydatki inwestycyjne z budżetów powiatów – najwyższe odnotowano w powiatach: opoczyńskim (239,67 zł na 1 mieszkańca), poddębickim (230,08 zł) i wieluński (175,94 zł), a najniższe w: łączyckim (13,26 zł), kutnowskim (27,52 zł) i pabianickim (39,41 zł).

Wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2016 r.

WYNIK BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Tabl. 3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Gminy ^a	Powiaty	Miasta na prawach powiatu	Województwo
Nadwyżka (+) lub deficyt (-)						
w mln zł	2015	-71,3	+103,1	+9,3	-181,0	-2,7
	2016	+439,8	+245,3	+29,4	+104,2	+60,9

^a Bez wyniku gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

W 2016 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego zamknęły się zbiorczo nadwyżką w wysokości 439,8 mln zł (podczas gdy w 2015 r. odnotowano deficyt sięgający 71,3 mln zł). Na tę kwotę złożyła się przede wszystkim nadwyżka budżetowa gmin (245,3 mln zł) oraz budżetów miast na prawach powiatu (104,2 mln zł), w nieco mniejszym stopniu nadwyżka budżetu województwa (60,9 mln zł) oraz powiatów (29,4 mln zł). W porównaniu z rokiem poprzednim nadwyżka budżetów powiatów była wyższa ponad 3 – krotnie, a budżetów gmin ponad 2 – krotnie. Zarówno budżety miast na prawach powiatów, jak i budżet województwa zakończyły 2016 r. saldem dodatnim, podczas gdy w 2015 r. bilans był ujemny. Na 199 funkcjonujących w województwie jednostek samorządu terytorialnego w 155 wystąpiła nadwyżka budżetowa, co stanowiło 77,9% ogółu (w 2015 r. – 71,9%). Dla 17 jednostek relacja nadwyżki do wydatków przekroczyła 10%. Deficyt odnotowały 44 jednostki, przy czym w jednej deficyt przekraczał 10% dochodów.

Spośród 174 gmin województwa łódzkiego w 38 wydatki przekroczyły dochody, a w 136 nie wydatkowano wszystkich środków budżetowych. Do gmin z relatywnie największym deficytem należały gminy wiejskie: Zduny, w których wydatki przewyższyły dochody o 14,5%, Daszyna z deficytem rzędu 9,5% oraz Buczek – 7,4%. Do gmin, które osiągnęły największą – w stosunku do swoich dochodów – nadwyżkę budżetową należały gminy wiejskie: Kamieńsk (relacja 21,3%), Bedlno (20,3%) oraz Kleszczów (18,0%).

W 2016 r. wszystkie miasta na prawach powiatu odnotowały nadwyżkę budżetową: Piotrków Trybunalski w wysokości 7,0%, Skierniewice 3,5%, a Łódź 1,8%.

Wśród 21 powiatów województwa łódzkiego w 15 odnotowano nadwyżkę, a w 6 deficyt budżetowy. Stosunkowo największy deficyt wystąpił w powiecie opoczyńskim (gdzie wydatki o 6,3% przekroczyły dochody), natomiast największą nadwyżkę budżetową osiągnął powiat kutnowski (7,1%).

Budżet województwa zamknął się w 2016 r. nadwyżką rzędu 9,4% ogółu dochodów.

Tabl. 4. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w województwie łódzkim w 2016 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy ^a	Powiaty	Miasta na prawach powiatu	Województwo
	w tys. zł				
OGÓŁEM	13346689,6	6538116,5	1525110,1	4576198,0	707265,0
w tym:					
Rolnictwo i łowiectwo	95946,5	67330,1	3264,1	145,6	25206,6
Leśnictwo	2730,5	73,4	2369,1	287,9	-
Górnictwo i kopalnictwo	471,3	470,3	1,0	-	-
Przetwórstwo przemysłowe	373,3	254,9	-	-	118,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	62497,5	58793,7	-	3703,8	-
Handel	29,2	29,2	-	-	-
Transport i łączność	623078,2	110538,2	63939,0	411506,9	37094,2
Turystyka	4038,8	3894,1	2,0	63,2	79,6
Gospodarka mieszkaniowa	748121,1	159557,1	26031,7	549522,9	13009,5
Działalność usługowa	42923,6	6583,5	26339,8	9468,8	531,5
Administracja publiczna	136338,7	46413,3	39920,9	44108,2	5896,2
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2511,7	1882,7	-	629,1	-
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	179315,6	9152,0	95893,4	74270,2	-
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	4846964,2	2397888,3	328699,1	1754617,2	365759,6
Różne rozliczenia	3281889,0	1602576,1	627876,3	804478,3	246958,3
Oświata i wychowanie	297615,7	167526,2	29531,1	97988,6	2569,8
Ochrona zdrowia	122127,1	29396,2	53619,2	38634,6	477,0
Pomoc społeczna	2306876,7	1535526,2	168450,8	599596,4	3303,3
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	52995,9	9886,2	23780,5	16454,9	2874,3
Edukacyjna opieka wychowawcza	31504,5	17539,7	5738,1	7658,7	568,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	431833,4	271134,6	23028,1	137640,8	29,9
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	14170,8	4147,3	93,2	9825,2	105,0
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	3276,4	200,0	-	1125,8	1950,6
Kultura fizyczna	49258,6	34551,0	2185,0	12427,2	95,3

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Tabl. 5. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działań w województwie łódzkim w 2016 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy ^a	Powiaty	Miasta na prawach powiatu	Województwo
	w tys. zł				
OGÓŁEM	12906881,5	6292786,6	1495678,7	4472045,9	646370,3
w tym:					
Rolnictwo i łowiectwo	166688,3	106197,6	2109,0	259,4	58122,3
Leśnictwo	6134,7	16,3	5342,1	776,2	-
Górnictwo i kopalnictwo	44,6	44,6	-	-	-
Przetwórstwo przemysłowe	10225,7	249,7	-	-	9976,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	67848,8	60596,5	-	7252,3	-
Handel	1426,7	1387,4	-	39,3	-
Transport i łączność	1633659,3	443990,0	185811,0	747839,0	256019,3
Turystyka	10966,7	9037,2	182,7	784,4	962,3
Gospodarka mieszkaniowa	473091,3	140847,1	5401,2	313071,7	13771,2
Działalność usługowa	73587,1	16193,4	19815,0	32666,7	4911,9
Administracja publiczna	1232358,0	609016,0	182379,3	326020,7	114942,1
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2519,7	1890,6	-	629,1	-
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	289231,6	74446,2	96656,0	116461,3	1668,1
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	224,3	224,3	-	-	-
Różne rozliczenia	135610,5	82707,2	8873,4	43020,3	1009,5
Oświata i wychowanie	3671381,9	1998563,4	475845,3	1159942,1	37031,2
Ochrona zdrowia	182533,6	49989,3	59186,9	56489,4	16868,1
Pomoc społeczna	2851590,1	1751258,6	252464,3	836783,2	11084,0
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	166283,0	24942,7	64212,9	58054,1	19073,4
Edukacyjna opieka wychowawcza	258439,1	62715,1	89715,4	103434,8	2573,8
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	817818,0	525349,9	16319,9	276118,9	29,4
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	405314,6	166553,8	9869,4	152585,1	76306,3
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	4990,1	953,5	-	663,8	3372,9
Kultura fizyczna	310707,3	128399,3	7251,4	166401,5	8655,1

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Tabl. 6. **Dochody i wydatki budżetów powiatów i miast na prawach powiatu według rodzajów w województwie łódzkim w 2016 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody				Wydatki		
	ogółem	dochody własne	dotacje	subwencja ogólna z budżetu państwa	ogółem	wydatki majątkowe	wydatki bieżące
	w tys. zł						
O G Ó Ł E M	6101308,1	3362214,1	1340781,1	1398313,0	5967724,5	876479,7	5091244,8
Powiaty	1525110,1	576648,1	332348,4	616113,6	1495678,7	173453,8	1322224,9
bełchatowski	122877,0	66779,9	15866,6	40230,4	120954,4	6527,2	114427,3
brzeziński	28383,2	13007,1	7475,7	7900,3	26912,7	1310,2	25602,5
kutnowski	112495,6	42238,8	21611,3	48645,5	105014,1	3719,4	101294,7
łaski	43124,7	15355,7	10256,2	17512,8	41332,0	7708,0	33624,0
łęczycki	52871,4	14668,5	8422,1	29780,8	50091,8	674,8	49417,0
łowicki	69064,5	21620,1	12272,6	35171,8	69274,3	6720,3	62554,0
łódzki wschodni	54956,5	28219,4	17574,5	9162,6	51851,7	9085,4	42766,3
opoczyński	68103,5	20853,0	18001,1	29249,4	72657,9	18529,5	54128,5
pabianicki	89579,3	46283,3	17395,5	25900,5	88064,2	4709,2	83355,1
pajęczański	39188,9	14743,4	9759,7	14685,8	38585,5	5093,9	33491,6
piotrkowski	69425,8	25175,4	17496,2	26754,2	66369,6	8603,0	57766,5
poddębicki	40977,6	12185,7	14627,0	14164,9	41557,0	9560,9	31996,1
radomszczański	105071,5	37229,0	16996,3	50846,2	102491,8	10888,5	91603,3
rawski	51665,9	13966,7	11912,4	25786,8	51374,2	6514,4	44859,8
sieradzki	118691,1	40886,7	25297,7	52506,6	122713,6	15644,7	107068,9
skierniewicki	22002,6	8101,7	5753,2	8147,8	21040,4	5541,2	15499,2
tomaszowski	112381,5	43050,9	23989,8	45340,9	108265,8	13827,3	94438,5
wieluński	78744,5	22247,5	18005,9	38491,1	79485,8	13580,6	65905,2
wieruszowski	41916,1	15152,3	12153,5	14610,3	40029,2	4377,9	35651,3
zduńskowolski	77899,6	24485,6	18616,3	34797,8	79175,6	11096,3	68079,3
zgierski	125689,4	50397,4	28864,9	46427,1	118437,0	9741,2	108695,8
Miasta na prawach powiatu	4576198,0	2785566,0	1008432,6	782199,4	4472045,9	703026,0	3769019,9
Łódź	3908457,0	2473749,4	829832,8	604874,8	3840394,4	633838,1	3206556,3
Piotrków Trybunalski ..	423547,3	193829,0	115089,8	114628,5	395721,0	40355,2	355365,9
Skierniewice	244193,7	117987,6	63510,0	62696,1	235930,4	28832,7	207097,7

Tabl. 7. **Dochody i wydatki budżetów gmin^a według rodzajów w województwie łódzkim w 2016 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody				Wydatki		
	ogółem	dochody własne	dotacje	subwencja ogólna z budżetu państwa	ogółem	wydatki majątkowe	wydatki bieżące
	w tys. zł						
O G Ó Ł E M	6538116,5	3113638,7	1871279,1	1553198,6	6292786,6	686281,1	5606505,5
Powiat bełchatowski	691268,8	483673,0	113193,5	94402,2	638606,9	93585,2	545021,7
Gmina miejska:							
Bełchatów	212814,6	127386,4	50166,8	35261,3	208048,5	22642,0	185406,5
Gmina miejsko-wiejska:							
Zelów	54245,4	18851,0	17937,0	17457,4	53496,2	5203,1	48293,2
Gminy wiejskie:							
Bełchatów	44616,1	24182,6	11845,6	8588,0	46007,6	6265,6	39742,0
Drużbice	18583,9	6305,4	5657,2	6621,3	18621,0	2019,0	16602,0
Kleszczów	270320,4	256900,5	5735,7	7684,2	229013,1	47445,6	181567,6
Kluki	16570,4	7477,7	4924,4	4168,2	16807,6	3457,3	13350,2
Rusiec	20079,4	9039,0	6218,7	4821,7	19540,8	761,3	18779,5
Szczerców	54038,5	33530,4	10708,0	9800,1	47072,1	5791,2	41280,9
Powiat brzeziński	108013,4	45513,1	36541,2	25959,1	106657,4	8765,5	97891,9
Gmina miejska:							
Brzeziny	43743,2	19514,0	15099,5	9129,6	42519,0	3093,5	39425,5
Gminy wiejskie:							
Brzeziny	18981,4	8037,6	6782,2	4161,6	19931,6	2954,9	16976,7
Dmosin	16412,7	7246,0	5181,9	3984,7	16735,7	1236,0	15499,8
Jeżów	12299,0	5195,1	4069,7	3034,3	12501,9	582,2	11919,6
Rogów	16577,2	5520,3	5408,0	5648,9	14969,2	898,9	14070,3
Powiat kutnowski	375335,4	193564,6	105097,2	76673,6	362697,7	34739,6	327958,1
Gmina miejska:							
Kutno	174725,8	110633,0	40505,8	23587,0	169888,5	16089,6	153799,0
Gminy miejsko-wiejskie:							
Krośniewice	34581,5	13380,3	11887,3	9313,9	35200,5	4509,4	30691,1
Żychlin	40791,6	19883,9	13501,1	7406,6	39706,7	3030,9	36675,8
Gminy wiejskie:							
Bedlno	18626,8	6616,9	5661,7	6348,2	15488,8	160,4	15328,4
Dąbrowice	9384,8	3457,6	3101,9	2825,3	8726,0	869,0	7857,0
Krzyżanów	18872,2	8720,3	6128,6	4023,3	17446,5	3985,9	13460,6
Kutno	29421,0	12826,6	8581,4	8013,0	29293,5	2945,6	26347,9
Łanięta	10108,2	3346,7	3459,3	3302,1	10104,7	561,5	9543,2
Nowe Ostrowy	14967,3	6021,6	4605,7	4340,0	14869,2	798,7	14070,6
Oporów	9040,3	3040,0	3047,8	2952,5	8693,4	939,5	7753,9
Strzelce	14815,9	5637,8	4616,5	4561,6	13279,9	849,3	12430,6

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Tabl. 7. **Dochody i wydatki budżetów gmin^a według rodzajów w województwie łódzkim w 2016 r. (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody				Wydatki		
	ogółem	dochody własne	dotacje	subwencja ogólna z budżetu państwa	ogółem	wydatki majątkowe	wydatki bieżące
	w tys. zł						
Powiat łaski	181900,8	79443,0	56173,8	46283,9	173776,2	22915,5	150860,7
Gmina miejsko-wiejska:							
Łask	92996,2	44688,7	27985,8	20321,6	87059,7	11252,8	75806,8
Gminy wiejskie:							
Buczek	23614,6	11933,5	6907,5	4773,5	25491,6	7382,6	18109,0
Sędziejowice	23926,9	8291,0	7600,4	8035,5	22674,4	1160,3	21514,1
Widawa	28830,5	9000,6	9777,9	10052,1	26661,9	2141,9	24520,0
Wodzierady	12532,6	5529,2	3902,2	3101,2	11888,6	977,8	10910,7
Powiat łęczycki	183172,9	71594,5	60532,5	51045,9	179860,5	14726,2	165134,3
Gmina miejska:							
Łęczyca	55306,4	28582,9	18652,4	8071,1	53801,7	6229,5	47572,2
Gminy wiejskie:							
Daszyna	16390,6	5976,1	5443,4	4971,1	18116,1	2652,5	15463,7
Góra Świętej Małgorzaty	14818,2	4618,9	5055,7	5143,6	14214,4	469,4	13745,1
Grabów	22984,7	8266,8	7576,8	7141,1	21739,7	803,8	20935,9
Łęczyca	28443,8	9981,5	8726,4	9735,8	26755,4	1097,5	25657,9
Piątek	19601,2	6061,9	7004,0	6535,3	19073,4	169,5	18903,9
Świnice Warckie	13756,4	3778,5	4317,9	5660,0	13346,6	949,8	12396,8
Witonia	11871,7	4327,9	3755,9	3788,0	12813,1	2354,3	10458,8
Powiat łowicki	279999,3	122806,8	80487,1	76705,4	277962,8	28452,2	249510,6
Gmina miejska:							
Łowicz	108454,3	63397,7	26245,4	18811,2	106356,0	11612,9	94743,2
Gminy wiejskie:							
Bielawy	20405,2	5860,4	6633,2	7911,6	19912,4	583,0	19329,4
Chańsko	10141,6	2887,0	3238,8	4015,8	9833,4	451,4	9381,9
Domaniewice	15689,0	5682,5	4931,3	5075,2	16236,9	2369,3	13867,6
Kiernozia	12506,0	3906,0	3888,3	4711,7	11929,6	488,1	11441,4
Kocierzew Południowy	14425,1	2998,9	4954,0	6472,3	13299,6	255,0	13044,7
Łowicz	27601,0	9779,9	8585,5	9235,6	26652,0	3510,7	23141,3
Łyszkowice	22125,6	9696,1	7195,7	5233,8	22375,1	2457,7	19917,4
Nieborów	30077,8	12080,8	8096,1	9900,9	29640,2	2429,9	27210,2
Zduny	18573,6	6517,5	6718,7	5337,4	21727,7	4294,1	17433,6
Powiat łódzki wschodni	285698,1	158848,3	79945,1	46904,8	265014,5	39828,3	225186,2
Gminy miejsko-wiejskie:							
Koluszki	90907,8	48482,7	29468,5	12956,6	81018,4	14758,1	66260,4
Rzgów	50890,7	34856,9	9965,1	6068,7	47138,1	9586,0	37552,1
Tuszyn	49219,1	26265,0	15218,6	7735,5	47754,8	3412,7	44342,1
Gminy wiejskie:							
Andrespol	47043,2	23424,5	13070,0	10548,7	43108,7	6213,9	36894,8
Brójce	24956,5	12281,0	7055,4	5620,1	23366,2	2146,4	21219,8
Nowosolna	22680,9	13538,1	5167,6	3975,2	22628,2	3711,2	18917,0

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Tabl. 7. **Dochody i wydatki budżetów gmin^a według rodzajów w województwie łódzkim w 2016 r. (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody				Wydatki		
	ogółem	dochody własne	dotacje	subwencja ogólna z budżetu państwa	ogółem	wydatki majątkowe	wydatki bieżące
	w tys. zł						
Powiat opoczyński	294805,0	95148,9	106804,6	92851,5	278705,9	25800,4	252905,5
Gminy miejsko-wiejskie:							
Drzewica	40539,1	9568,2	14124,8	16846,0	38228,7	4485,4	33743,4
Opoczno	128585,0	49913,3	48037,6	30634,1	120336,7	12756,2	107580,5
Gminy wiejskie:							
Białaczów	21679,7	4973,6	7608,6	9097,5	21722,2	1637,4	20084,8
Mniszków	18113,7	5725,0	5859,5	6529,2	16997,4	689,2	16308,2
Paradyż	18967,3	5060,2	6850,6	7056,5	18460,5	1584,3	16876,1
Poświętne	12678,3	3164,0	4228,6	5285,7	11448,6	735,4	10713,1
Sławno	31048,7	10964,9	11780,4	8303,4	31304,1	3306,9	27997,2
Żarnów	23193,2	5779,7	8314,5	9099,0	20207,7	605,6	19602,1
Powiat pabianicki	424074,7	245634,2	105833,9	72606,6	417261,5	36131,3	381130,2
Gminy miejskie:							
Konstantynów Łódzki ...	63912,5	40077,5	15668,4	8166,6	60413,2	4491,3	55921,9
Pabianice	216414,0	128330,2	54974,2	33109,6	220224,0	16161,6	204062,4
Gminy wiejskie:							
Dłutów	16955,7	5705,4	6151,8	5098,5	15932,5	1217,3	14715,2
Dobroń	27589,3	14233,0	6975,4	6380,9	25226,4	1009,5	24217,0
Ksawerów	34191,2	21561,9	6090,1	6539,2	32338,9	4587,9	27751,1
Lutomiersk	28578,7	13718,0	7894,8	6965,9	27259,3	2700,8	24558,5
Pabianice	36433,3	22008,2	8079,2	6345,9	35867,1	5963,0	29904,2
Powiat pajęczański	242288,8	131837,0	56942,0	53509,9	228690,9	33179,3	195511,6
Gminy miejsko-wiejskie:							
Działoszyn	50860,5	29848,5	12076,0	8936,1	48684,7	4793,3	43891,5
Pajęczno	37572,9	17012,7	11401,8	9158,4	37781,9	2677,6	35104,3
Gminy wiejskie:							
Kielczykłów	16431,3	5673,9	4945,4	5812,0	15915,3	1241,8	14673,5
Nowa Brzeźnica	16952,4	5187,8	4939,6	6825,1	16604,1	547,2	16056,9
Rząśnia	54638,8	43031,9	6933,0	4673,9	47647,0	17045,0	30602,0
Siemkowice	19876,5	5610,6	6129,0	8136,9	18672,3	1599,9	17072,4
Strzelce Wielkie	17231,5	5186,2	5684,3	6360,9	16481,0	1170,6	15310,4
Sulmierzyce	28724,8	20285,4	4832,8	3606,6	26904,5	4104,0	22800,5
Powiat piotrkowski	350700,2	129233,6	114499,7	106966,9	337920,3	34247,4	303673,0
Gminy miejsko-wiejskie:							
Sulejów	56621,1	20378,1	19376,5	16866,5	53271,5	3547,3	49724,2
Wolbórz	32386,4	15386,3	9424,0	7576,2	30194,2	2329,5	27864,7
Gminy wiejskie:							
Aleksandrów	17612,8	3486,6	6808,7	7317,4	17069,9	1571,9	15498,0
Czarnocin	15817,8	5625,8	4795,2	5396,7	16560,4	2517,6	14042,7
Gorzkowice	31633,8	11864,3	9147,4	10622,1	31106,5	3165,7	27940,7
Grabica	25483,1	10650,8	8367,0	6465,4	25728,0	3680,6	22047,4
Łęki Szlacheckie	13970,0	3155,5	4812,3	6002,2	13858,9	950,3	12908,6
Moszczenica	50384,1	19666,3	19651,2	11066,6	46338,6	5970,5	40368,0
Ręczno	13295,2	3218,5	4140,2	5936,4	13372,7	1610,6	11762,2
Rozprza	43469,9	12380,0	13183,7	17906,1	41981,8	884,3	41097,5
Wola Krzysztoporska ...	50026,1	23421,3	14793,5	11811,4	48437,8	8018,9	40419,0

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Tabl. 7. **Dochody i wydatki budżetów gmin^a według rodzajów w województwie łódzkim w 2016 r. (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody				Wydatki		
	ogółem	dochody własne	dotacje	subwencja ogólna z budżetu państwa	ogółem	wydatki majątkowe	wydatki bieżące
	w tys. zł						
Powiat poddębicki.....	168138,0	63696,6	59647,7	44793,7	155407,8	16544,0	138863,9
Gminy miejsko-wiejskie:							
Poddębice	55147,6	22546,3	19898,6	12702,7	49998,8	4679,0	45319,9
Uniejów	40647,9	16845,2	14977,1	8825,6	35823,7	3813,4	32010,3
Gminy wiejskie:							
Dalików	16071,3	4345,0	5461,0	6265,4	14838,5	707,3	14131,2
Pęczniew	13872,1	4070,2	5200,6	4601,3	13109,7	1014,0	12095,7
Wartkowice	24442,2	10254,0	8218,9	5969,2	24617,4	5825,7	18791,7
Zadzim	17956,9	5635,9	5891,5	6429,5	17019,7	504,6	16515,1
Powiat radomszczański	433784,0	185269,8	131554,7	116959,5	417547,1	34381,7	383165,4
Gmina miejska:							
Radomsko	167463,2	89740,9	49779,8	27942,5	167962,0	18028,7	149933,3
Gminy miejsko-wiejskie:							
Kamieński	30767,8	18313,9	5854,8	6599,0	25373,6	2429,6	22944,0
Przedbórz	29588,3	8040,5	10808,6	10739,1	27923,1	2267,6	25655,5
Gminy wiejskie:							
Dobryczyce	15748,0	6819,3	4906,2	4022,5	15615,8	773,8	14842,0
Gidle	21916,7	6350,7	7044,8	8521,2	21809,6	1310,7	20499,0
Gomunice	22105,9	8991,2	5357,4	7757,2	21271,0	1253,7	20017,3
Kobiele Wielkie	15888,1	3838,3	5674,6	6375,2	15122,3	586,2	14536,2
Kodrąb	18163,2	5048,1	5825,8	7289,3	17105,1	1677,5	15427,5
Lgota Wielka	16860,4	5507,3	5552,0	5801,1	16647,9	1375,2	15272,7
Ładzice	17488,2	6716,9	5473,1	5298,3	16260,2	391,7	15868,4
Masłowice	16598,5	5612,5	5539,6	5446,5	16619,4	1775,0	14844,4
Radomsko	22088,8	9729,7	6419,1	5940,0	20642,6	1499,3	19143,3
Wielgomłynny	19077,9	5872,2	6117,1	7088,6	17049,5	663,3	16386,3
Żytno	20029,1	4688,4	7201,8	8138,9	18144,9	349,4	17795,6
Powiat rawski	190975,4	82097,7	61251,2	47626,4	188801,7	18620,1	170181,6
Gmina miejska:							
Rawa Mazowiecka	70035,7	41392,3	17519,1	11124,2	67850,7	5842,7	62008,0
Gmina miejsko-wiejska:							
Biała Rawska	46045,1	16117,4	17294,6	12633,1	45443,9	5921,3	39522,6
Gminy wiejskie:							
Cielądz	15770,8	3854,3	5490,5	6426,0	15600,4	1502,1	14098,3
Rawa Mazowiecka	30307,8	12835,8	10342,3	7129,8	30502,8	3174,9	27327,9
Regnów	7255,5	2359,0	2691,8	2204,7	7794,0	869,4	6924,5
Sadkowice	21560,6	5538,8	7913,0	8108,7	21609,8	1309,6	20300,3

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Tabl. 7. **Dochody i wydatki budżetów gmin^a według rodzajów w województwie łódzkim w 2016 r. (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody				Wydatki		
	ogółem	dochody własne	dotacje	subwencja ogólna z budżetu państwa	ogółem	wydatki majątkowe	wydatki bieżące
	w tys. zł						
Powiat sieradzki	432970,1	168897,3	132164,9	131907,9	411546,0	30183,1	381362,9
Gmina miejska:							
Sieradz	144647,1	84024,3	37174,2	23448,7	134621,6	12573,9	122047,6
Gminy miejsko-wiejskie:							
Błaszki	54322,5	15661,7	17768,1	20892,7	52707,4	2899,3	49808,1
Warta	45768,5	12609,3	14954,2	18205,0	43383,4	2399,6	40983,8
Złoczew	29673,0	8093,3	10258,0	11321,7	28744,7	1653,3	27091,3
Gminy wiejskie:							
Brąszewice	20333,2	4372,0	7619,9	8341,3	20007,1	1362,8	18644,4
Brzeźnio	22670,0	6558,0	7240,4	8871,6	21491,4	1098,9	20392,5
Burzenin	21376,1	6960,5	6531,9	7883,7	20862,9	1328,0	19534,9
Goszczanów	21297,5	4565,6	7295,5	9436,4	19800,0	447,8	19352,3
Klonowa	11948,7	3168,6	4327,7	4452,4	10883,2	248,2	10635,0
Sieradz	37007,0	13378,5	12043,7	11584,8	35528,0	1880,2	33647,9
Wróblew	23926,6	9505,6	6951,3	7469,7	23516,3	4291,1	19225,2
Powiat skierniewicki	144629,9	53900,0	43905,0	46824,9	141840,3	15084,8	126755,4
Gminy wiejskie:							
Bolimów	14808,1	5877,9	4274,8	4655,4	15163,4	1902,1	13261,3
Głuchów	23340,2	7173,9	7567,3	8599,0	23095,8	2179,3	20916,5
Godzianów	10933,2	3470,7	2993,7	4468,8	11116,0	1867,4	9248,5
Kowiesy	12910,9	4954,2	4608,0	3348,7	12548,8	2392,4	10156,4
Lipce Reymontowskie..	11500,3	3744,3	3618,1	4137,9	10692,6	470,9	10221,7
Maków	21864,1	7994,9	6064,3	7804,9	21014,9	2234,2	18780,7
Nowy Kawęczyn	12437,6	5079,9	3723,7	3634,0	11788,1	1132,7	10655,5
Skierniewice	27150,2	12735,1	7802,5	6612,6	27077,0	2363,8	24713,2
Słupia	9685,2	2868,9	3252,8	3563,5	9343,7	542,0	8801,7
Powiat tomaszowski	471893,6	205903,3	159723,3	106267,0	458798,7	67498,4	391300,2
Gmina miejska:							
Tomaszów Mazowiecki	245664,1	114883,0	86554,3	44226,8	235983,0	34605,3	201377,6
Gminy wiejskie:							
Będków	12242,1	3568,4	3659,1	5014,6	11474,5	379,4	11095,1
Budziszewice	9092,2	2356,9	3039,4	3695,9	8440,2	320,3	8119,9
Czerniewice	19719,4	6441,5	7497,4	5780,5	21107,0	2133,7	18973,3
Inowłódz	17184,3	9282,0	4691,2	3211,1	17590,9	2742,9	14848,1
Lubochnia	31199,6	10907,7	11898,2	8393,8	31710,3	7275,0	24435,4
Rokiciny	22411,5	10285,4	6392,6	5733,6	21411,3	2219,3	19191,9
Rzeczyca	20258,0	4487,8	7904,8	7865,4	20065,4	2275,8	17789,6
Tomaszów Mazowiecki	43667,8	21255,4	13147,3	9265,2	43006,2	9941,3	33064,9
Ujazd	35789,5	18774,4	9900,9	7114,1	34810,3	4394,8	30415,4
Żelechlinek	14665,1	3660,9	5038,2	5966,0	13199,5	1210,5	11989,0

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Tabl. 7. **Dochody i wydatki budżetów gmin^a według rodzajów w województwie łódzkim w 2016 r. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody				Wydatki		
	ogółem	dochody własne	dotacje	subwencja ogólna z budżetu państwa	ogółem	wydatki majątkowe	wydatki bieżące
	w tys. zł						
Powiat wieluński	288095,1	110726,4	87996,6	89372,1	280433,6	30280,9	250152,7
Gmina miejsko-wiejska:							
Wieluń	115550,0	62640,6	31402,8	21506,6	111413,3	15961,1	95452,2
Gminy wiejskie:							
Biała	20123,4	4881,5	6801,0	8440,9	19035,0	1086,0	17949,0
Czarnożyły	16272,8	6111,9	4715,7	5445,3	15901,1	2214,9	13686,1
Konopnica	15300,7	4498,4	5254,2	5548,1	15958,0	1662,1	14295,9
Mokrsko	20514,1	5969,0	7267,9	7277,2	20975,8	1642,7	19333,2
Osjaków	20306,5	5715,2	7334,5	7256,7	19835,3	1875,9	17959,4
Ostrówek	17778,7	4840,0	6294,4	6644,3	17598,0	807,4	16790,6
Pątnów	25291,2	6041,0	8385,4	10864,8	22287,6	1320,6	20967,0
Skomlin	13318,5	3612,6	3821,1	5884,8	13265,6	1127,3	12138,3
Wierzchlas	23639,3	6416,2	6719,6	10503,5	24164,0	2582,9	21581,1
Powiat wieruszowski ..	165082,6	61482,6	50462,2	53137,8	160807,8	18861,0	141946,8
Gmina miejsko-wiejska:							
Wieruszów	58076,7	29164,7	18286,4	10625,7	58818,2	10118,4	48699,8
Gminy wiejskie:							
Bolesławiec	14102,7	4473,3	4342,9	5286,4	13997,1	613,2	13383,9
Czastary	14746,6	3647,1	4738,7	6360,8	14249,5	928,7	13320,8
Galewice	24273,0	7324,6	7085,3	9863,1	22825,4	2640,3	20185,1
Lututów	17678,9	5563,0	5256,8	6859,1	15622,3	285,6	15336,7
Łubnice	15529,9	5160,0	4441,4	5928,5	14917,6	636,1	14281,5
Sokolniki	20674,8	6149,9	6310,6	8214,3	20377,6	3638,6	16739,0
Powiat zduńskowolski	218842,1	93222,5	66900,9	58718,7	213760,6	17981,9	195778,7
Gmina miejska:							
Zduńska Wola	136258,6	63955,3	39215,1	33088,1	131913,7	11217,9	120695,8
Gmina miejsko-wiejska:							
Szadek	25109,4	8760,3	9050,0	7299,2	24126,1	820,9	23305,2
Gminy wiejskie:							
Zapolice	16683,2	5469,0	5584,1	5630,1	16006,6	712,4	15294,1
Zduńska Wola	40790,8	15038,0	13051,6	12701,2	41714,2	5230,6	36483,6
Powiat zgierski	606448,3	331145,5	161622,0	113680,8	596688,6	64474,5	532214,1
Gminy miejskie:							
Głowno	44459,8	22697,9	13430,7	8331,2	43974,4	3197,9	40776,5
Ozorków	69690,9	34921,3	20906,0	13863,6	66737,8	4405,9	62331,9
Zgierz	197213,8	114543,9	49071,0	33598,9	190542,8	12562,3	177980,5
Gminy miejsko-wiejskie:							
Aleksandrów Łódzki ...	110648,3	61622,8	29912,5	19112,9	112121,3	16814,8	95306,5
Stryków	67743,4	44760,9	12295,4	10687,1	69193,0	13211,1	55981,9
Gminy wiejskie:							
Głowno	18087,0	4733,0	8125,0	5229,0	16744,5	1667,7	15076,8
Ozorków	26735,2	13508,3	7369,1	5857,8	25948,0	2011,6	23936,4
Parzęczew	21895,7	9386,5	7226,2	5283,0	21891,3	3935,9	17955,4
Zgierz	49974,2	24970,9	13286,1	11717,2	49535,4	6667,2	42868,3

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.

„W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

OPRACOWANIE

Opracowanie: Jolanta Maniewska – Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych

Opracowanie graficzne: Anna Buczek-Toboła – Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych